Y PWYLLGOR MATERION EWROPEAIDD AC ALLANOL

Dyddiad	**20 Mawrth 2002**
Amser	**9.30am**
Lleoliad	**Ystafell Pwyllgora 3&4**
Teitl	**Adroddiad y Cadeirydd**

Diben

1. Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am yr hyn sydd wedi digwydd ers y cyfarfod diwethaf.

Argymhelliad

2. Dylai'r Aelodau nodi cynnwys yr adroddiad hwn.

Cefndir

3. Cyfarfu'r Pwyllgor Materion Ewropeaidd ac Allanol ddiwethaf ar ddydd Gwener 13 Chwefror 2002. Isod nodir y datblygiadau a fu ers hynny.

Cyngor yr Undeb Ewropeaidd

4. Ar 4 Mawrth, mynychodd Sue Essex, y Dirprwy Weinidog dros Faterion Gwledig, Diwylliant a'r Amgylchedd, gyfarfod Cyngor yr Amgylchedd gyda dirprwyaeth y DU ym Mrwsel. Protocol Kyoto ar newid yn yr hinsawdd oedd y prif bwnc trafod, a phenderfynwyd y byddai'r UE yn cadarnhau'r cytundeb cyn bo hir. Cyfarfu ar gyrion y Cyngor â M. J-P Verstringe, Cyfarwyddwr Cyffredinol dros dro Cyfarwyddiaeth yr Amgylchedd. Gwnaethant drafod materion amgylcheddol sydd o bwys i Gymru, a safbwynt y Comisiynau ar gynigion y Llywodraeth. Bu trafodaethau hefyd rhwng Ms Essex a Chanolfan Ewropeaidd Cymru ar hynt datblygu cynaliadawy.

Ymweliadau gan Weinidogion

Ymweliad Gweinidog Addysg Gwlad y Basg

5. Trefnodd Jane Davidson AC, y Gweinidog dros Addysg a Dysgu Gydol Oes, bod dirprwyaeth o Wlad y Basg yn ymweld â Chymru ar 13 a 14 Chwefror 2002. Anjeles Iztueta Azkeu, Gweinidog Addysg Gwlad y Basg, oedd yn arwain y ddirprwyaeth. Diben yr ymweliad oedd clywed eu profiadau o ddarparu addysg blynyddoedd cynnar yng Ngwlad y Basg, ac iddynt hwy ddysgu mwy am system addysg Cymru (yn arbennig y problemau ieithyddol a brofir). Roedd ganddynt hefyd ddiddordeb mewn addysg alwedigaethol, dysgu gydol oes a chyfnewid disgyblion/ athrawon. Hefyd, gwnaeth y ddirprwyaeth gwrdd â Jenny Randerson AC, y Gweinidog dros Ddiwylliant, Chwaraeon a'r Gymraeg.
6. Yn ystod eu hymweliad, aeth y ddirprwyaeth i Ysgol Feithrin Fairoak, Ysgol Gynradd Tongwynlais ac Ysgol Gyfun Llanharri. Gwnaethant hefyd gwrdd ag ACCAC, Estyn, Bwrdd yr Iaith Gymraeg, Mudiad Ysgolion Meithrin, Cymdeithas Cylchoedd Chwarae Cyn-ysgol Cymru a Chymdeithas Genedlaethol Gwarchod Plant.
7. Mae trefniadau wrth law i Jane Davidson AC ymweld â Gwlad y Basg yn ystod yr wythnos olaf ym mis Mai. Mae hi hefyd wedi cytuno i siarad mewn cynhadledd ynghylch yr her sy'n wynebu addysg dros y deng mlynedd nesaf yn yr Undeb Ewropeaidd, a drefnwyd gan y ddirprwyaeth ac a gynhelir yn San Sebastian ar 5/6 Gorffennaf. Bydd Jenny Randerson hefyd yn ymweld â Gwlad y Basg ar 9-12 Ebrill.

Gwyl Lorient 2002 (Blwyddyn Cymru)

8. Mynychodd Jenny Randerson AC lansiad swyddogol Gwyl Lorient 2002 (Blwyddyn Cymru) ar 15 Mawrth 2002 yn y Stade de France ym Mharis. Yn ystod ei hymweliad â Pharis, cyfarfu hefyd â'i chymheiriaid o Weinyddiaethau Chwaraeon a Diwylliant Ffrainc, a chynhaliodd ginio ganol dydd yn y Cyngor Prydeinig i groesawu newyddiadurwyr a Chymry blaenllaw sy'n gweithio yn Ffrainc.

<u>Digwyddiadau Ewropeaidd</u>

Wythnos Cymru

9. Trefnodd Canolfan Ewropeaidd Cymru (CEC) ei thrydedd "Wythnos Cymru" ym Mrwsel ar 25 Chwefror 2002. Cynhaliwyd nifer o ddigwyddiadau diwylliannol a chelfyddydol yn ystod yr wythnos.
10. Fel rhan o'r wythnos hon, mynychais dderbyniad wedi'i drefnu gan CEC yn y Senedd Ewropeaidd, Brwsel, ddydd Mercher 27 Chwefror. Siaradais innau yn ogystal â noddwr yr wythnos, sef Neil Kinnock, Dirprwy-Lywydd y Comisiwn Ewropeaidd. Yn ystod yr wythnos, lansiwyd bid Caerdydd i ddod yn Ddinas Diwylliant Ewrop yn 2008.
11. Mynychodd Carwyn Jones, y Gweinidog dros Faterion Gwledig, ginio yng Nghartref Llysgennad Prydain ym Mrwsel ddydd Gwener 1 Mawrth trwy wahoddiad Llysgennad y DU yng Ngwlad Belg. Y bwriad oedd hyrwyddo cig Cymru yn ystod "Wythnos Cymru". Gwnaeth y Comisiynydd

Neil Kinnock a phobl ddylanwadol eraill fynychu'r cinio.

Cynhadledd Flynyddol Rhwydwaith Gwybodaeth Ewropeaidd Cymru

12. Cynhaliodd Rhwydwaith Gwybodaeth Ewropeaidd Cymru ei thrydedd gynhadledd "Cyfathrebu Ewrop" ym Mharc Margam ar ddydd Gwener 22 Chwefror 2002. Roedd y siaradwyr gwadd yn cynnwys Eluned Morgan ASE, Y Gwir Anrhydeddus Peter Hain AS (Gweinidog dros Ewrop), Jonathan Faull, (Llefarydd Cyfarwyddwr Cyffredinol y Wasg a Chyfathrebu yn y Comisiwn Ewropeaidd) a Des Clifford (Cynulliad Cymru). Nod y gynhadledd oedd codi ymwybyddiaeth a hybu'r drafodaeth am yr Undeb Ewropeaidd yng Nghymru.

Fforwm Cymru ar Faterion Ewropeaidd

13. Cynhaliwyd Fforwm Cymru ar Faterion Ewropeaidd yn Llandudno ar 15 Chwefror. Trefnwyd y Fforwm ar y cyd â Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a thrafodwyd y Papur Gwyn ar Lywodraethu Ewropeaidd. Mynychodd Jerome Vignon, Pennaeth Tîm Llywodraethu'r Comisiwn Ewropeaidd y cyfarfod a nododd bod y modd yr oedd y Cynulliad yn trafod y mater ac yn cynnwys y gymdeithas sifil yng Nghymru yn y drafodaeth honno, yn gwbl unigryw yn yr Undeb. Roedd Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru, Prifysgol Caerdydd, ELWa, TUC Cymru a BBC Cymru ymysg y rhai a gynrychiolwyd. Mynegwyd rhai safbwyntiau pwysig iawn yn y Fforwm, a byddant yn llywio'r ymateb terfynol a gyflwynir i'r Comisiwn ddiwedd mis Mawrth. Trafodir y mater ymhellach yn Eitem 3.

Derbyniad Diwrnod Sain Padrig

14. Ar 19 Mawrth, mynychais Dderbyniad Sain Padrig yn Nhy Brunel, Caerdydd a drefnwyd gan Gonswl Cyffredinol Iwerddon.

<u>Materion Ehangu</u>

Y Gweithgor Ehangu

15. Cyfarfu'r Gweithgor Ehangu am yr eildro ddydd Mercher 16 Ionawr 2002, a thrafodwyd casgliadau'r cyfarfod hwn yn y Pwyllgor diwethaf ym mis Chwefror. Ers hynny, cyflwynwyd papur gwybodaeth i'r Pwyllgor Datblygu Economaidd ar 6 Mawrth yn rhestru'r casgliadau hyn.
16. Cynhelir cyfarfod nesaf y Grwp ddydd Mercher 15 Mai 2002.

Y Weriniaeth Tsiec

17. Trefnir gêm bêl-droed gyfeillgar rhwng swyddogion Cynulliad Cymru a Llysgenhadaeth Gweriniaeth Tsiec i gyd-ddigwydd â'r gêm bêl-droed ryngwladol rhwng y ddwy wlad ar ddydd Mercher 27 Mawrth. Bydd y gêm yn cael ei chynnal brynhawn 27 Mawrth – disgwylir i'r

manylion gael eu cadarnhau.

18. Bydd Ei Ardderchowgrwydd Pavel Seifter, Llysgennad y Weriniaeth Tsiec, yn mynychu'r gêm ryngwladol yn Stadiwm y Mileniwm. Hwn fydd trydydd ymweliad y Llysgennad â Chymru o fewn blwyddyn – a'i nod yw datblygu'r cysylltiadau rhwng Cymru a'r Weriniaeth Tsiec.

Ymweliad o Slofenia

19. O dan ysgogiad a nawdd yr Undeb Rhyng-Seneddol, ymwelodd grwp drawsbleidiol o chwech AS o Slofenia â'r Cynulliad Cenedlaethol fel rhan o'u taith astudio ledled y DU. Roedd taith o gwmpas y Cynulliad a chinio â'r Aelodau yn rhan o'r ymweliad. Gwnaethant gais penodol i weld sut y gwnaeth y DU ymdrin â Chlwy'r Traed a'r Genau. Hwyluswyd hyn drwy drefnu cyfarfod â Phrif Swyddog Milfeddygol Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig, a oedd hefyd yn cynnwys ymweliad â fferm a ddioddefodd yr haint.

Digwyddiadau/Ymweliadau Allanol

Ymweliad ag Efrog Newydd ar Ddydd Gwyl Dewi

20. Ar 26 Chwefror, mynychais dderbyniad yn Regent's Park Llundain, a drefnwyd gan William Farish, Llysgennad Unol Daleithiau America. Y diwrnod dilynol gwnaethom gyfarfod yn Llysgenhadaeth yr Unol Daleithiau yn Llundain i drafod nifer o faterion ynghylch y berthynas rhwng Cymru ac America.
21. Rhwng 1-3 Mawrth, ymwelais ag Efrog Newydd ar gyfer cyfres o ddigwyddiadau i ddathlu Dydd Gwyl Dewi a hyrwyddo Cymru at bwrpas twristiaeth, masnach, mewnfuddsoddi, addysg uwch, ffilm a dibenion diwylliannol. Tra'r oeddwn yno, cyhoeddais sefydlu nifer o Ganolfannau aml-bwrpas Rhyngwladol Cymru a fydd, ymhen amser, yn rhoi ffocws i wasanaethau busnes ac yn bresenoldeb Cymreig gweledol o dan nawdd Llywodraeth y Cynulliad, mewn nifer o fannau allweddol ar draws y byd. Bydd y cyntaf o'r rhan yn Efrog Newydd a disgwylir ei hagor ym mis Medi.

Dirprwyaeth Senedd Namibia

22. Ymwelodd dirprwyaeth o Senedd Namibia â'r Cynulliad rhwng 6-8 Mawrth. Roedd y ddirprwyaeth yn cynnwys, ymysg eraill, yr Anrhydeddus Kandi Nehova, Cadeirydd y Cyngor Cenedlaethol sydd hefyd yn Gadeirydd Cymdeithas Seneddau'r y Gymanwlad (CPA), a'i wraig Mrs Shaduka Nehova. Nod yr ymweliad oedd i ddirprwyaeth Namibia gael deall sut mae'r

Cynulliad yn gweithio a chwrdd â chynrychiolwyr o Gangen Weithredol y CPA, gan mai Namibia sy'n cynnal Cynhadledd CPA 2002.

23. Ddydd Mercher 6 Mawrth, cyfarfûm â'r ddirprwyaeth a'r un noson mynychais ginio er anrhydeddu'r CPA yng Ngwesty'r Park Thistle, Caerdydd.

Cymdeithas Rhyng-Seneddol y DU a Chanada

24. Ar gais y Swyddfa Dramor a'r Gymanwlad (FCO), a chyda'i nawdd, ymwelodd dirprwyaeth o 12 o gynrychiolwyr o ddau dy Seneddol Canada â'r Cynulliad ar 14 Chwefror fel rhan o'i hymweliad â'r DU, a oedd hefyd yn cynnwys treulio amser yn San Steffan a Chaeredin. Roedd yr ymweliad â'r Cynulliad yn cynnwys cinio â'r Llywydd, taith o gwmpas y Cynulliad a chyfarfodydd â swyddogion o'r Cofnod a'r Gwasanaeth Cyfieithu.

Senedd Teyrnas Lesotho

25. Ymwelodd tri Seneddwr ac un swyddog â'r Cynulliad dros gyfnod o dri diwrnod fel rhan o ymweliad ar y cyd a drefnwyd gan Gymdeithas Seneddau'r Gymanwlad a Swyddfa'r Llywydd. Roedd yr ymweliad yn cynnwys cyfarfodydd ag Aelodau a swyddogion, Pwyllgor Gwaith y CPA, cynrychiolwyr Dolen Cymru, Is-Gennad Mygedol Lesotho a'r Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol. Trefnwyd y cyfarfod yn sgil ffurfio nifer o gysylltiadau blaenorol trwy'r CPA. Bydd Lesotho'n cynnal etholiad ar gyfer ei Gynulliad Cenedlaethol ym mis Mai. Bydd yr etholiadau'n cynyddu'r gynrychiolaeth o 80 i 120 aelod, ac am y tro cyntaf bydd 40 aelod yn cael eu hethol ar sail cynrychiolaeth gyfrannol. Mae'r ymweliad wedi galluogi'r ddirprwyaeth i wneud astudiaeth gymharol er mwyn paratoi ar gyfer cyfnod o newid.

Senedd Daleithiol Ontario

26. Trefnwyd yr ymweliad ar gais Senedd Ontario. Roedd yr ymweliad â'r Cynulliad yn rhan o daith astudio ehangach o'r DU ar gyfer saith aelod o'r Senedd Daleithiol ac un swyddog o'r Pwyllgor Deddfwriaeth. Ymweliad oedd hwn i gymharu a chyferbynnu'r gweithdrefnau er mwyn adolygu gwasanaethau'r ty. Roedd yr ymweliad yn cynnwys sesiwn rhyngweithiol gyda'r Pwyllgor Deddfau, lle y gwnaeth y ddwy ochr gael goleuni pellach ar ddulliau gwaith ei gilydd.

<u>Cynhadledd y Rhanbarthau Ymylol ac Arfordirol</u>

27. Yn rhinwedd fy swydd fel Prif Weinidog, cysylltodd Cynhadledd y Rhanbarthau Ymylol ac Arfordirol â mi ynghylch cyfarfod nesaf Aelodau'r DU. Rhoddais wahoddiad i grwp aelodau'r DU i gynnal eu cyfarfod nesaf yng Nghaerdydd. Serch hynny, gwnaethpwyd trefniadau eisoes i

gynnal y cyfarfod ar Ynys Wyth, ond gobeithiaf weld y grwp yn cyfarfod yng Nghymru yn y dyfodol. Mae swyddogion wrthi'n ystyried sut y gallwn wneud y mwyaf o'n haelodaeth o'r rhwydwaith Ewropeaidd ddylanwadol hon: byddaf yn trafod hyn yng nghyfarfod y Pwyllgor Ewropeaidd a Materion Allanol yn y dyfodol.

Cydymffurfio

28. Sefydlwyd y Pwyllgor dan Reol Sefydlog 15. Mae Adran 33 o Ddeddf Llywodraeth Cymru (a ddirprwywyd i'r Prif Weinidog) yn galluogi'r Cynulliad i ystyried a gwneud cynigion priodol ynghylch unrhyw fater sy'n effeithio ar Gymru. Cysylltwyd â Swyddfa Gydymffurfiaeth y Cynulliad ac mae'n fodlon â'r agweddau cydymffurfio.

Goblygiadau Ariannol

29. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol i'r Cynulliad yn codi o'r materion a drafodwyd yn yr adroddiad hwn.

Yr Is-adran Materion Ewropeaidd ac Allanol 1